

Съюзът на лесовъдите в България
Ви пожелава весела Коледа
и щастлива Нова година!

ГП „Витоша“
снимка: Иван Дамянов

Българска ТОРА

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ISSN 1312-7055

Брой 5 (49), год. X, декември 2014 г., София 1303, ул. „Антим I“ №17
www.bulgarian-foresters.info e-mail: bggora@abv.bg

Отчетен доклад –

Пет години от второто столетие на СЛБ

Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ -
председател на СЛБ

Усилията за запазване на единството на колегията през изминалния мандат са най-важното, което определяше и трябва да определя целите на

СЛБ имахме активна позиция. На всички членове на Съюза бе предоставена възможност да се запознават с текстовете на различните етапи от подготовката им от интернет страницата, текстовете бяха изпращани по електронната поща на СЛБ.

Трябва да се отчете работата по утвърждаване на авторитета на организацията. През тази година членовете на СЛБ продължиха своето участие с активна гражданска

Новоизбраният Управителен съвет на СЛБ с председател проф. Иван Палигоров

ръководството на СЛБ и през следващите години. През 105-годишната ни история като организация лесовъдската колегия е надживяла и се е справила с много предизвикателства. В момента тя се нуждае от единство, от сигурност, от удовлетворение от своята работа за българската гора, от признателността на обществото, изразяваша се включително и в адекватното заплащане, което от години е ниско.

По-важните резултати в изпълнението на задачите и напредъка в постигнатото на поставените в мандатната програма цели.

На първо място бих искал да спомена 2011 г., която ще остане в историята като Международната година на горите под надслов „Гора за хората“. Чрез различни мероприятия бе подчертана неизмеримата роля на горите за нашето съществуване. Едновременно с това се постави и акцент върху ролята на хо-

ронната поща на регионалните координатори. Получиха се предложения и бележки от колегите от Пловдив, Стара Загора, Бургас, Велико Търново, ИАГ и други, които своевременно бяха изпращани в работната група. За съжаление някои от нашите предложения бяха приети от работната група, но не бяха дискутираны в Комисията по земеделие и гори в Народното събрание.

Дружеството в ИАГ с председател инж. Емил Ракъджиев изготви становище на Съюза на лесовъдите в България по образувано в Комисията за защита на конкуренцията производство (КЗК-1275/2013 г.) за оценка на съответствието с правилата на конкуренцията на Закона за горите и свързаните с него нормативни актове, формиращи правната рамка относно ползването на дървесина от горските територии - държавна и общинска собственост. Това бе поредното

позиция в провеждането на реформата в горското стопанство. Тя се изразяваше в многообразната дейност като на ръководството (с представените 5 становища и 6 декларации, множеството участия в работни групи, консултативни съвети, проведени разговори и срещи с ръководството на ИАГ по всички въпроси, касаещи устойчивото развитие и умножаването на горското богатство на България), така и с неуморната работа на хората по места в РДГ и в ДГП. Добрият диалог между ръководствата на СЛБ, МЗХ и ИАГ и нейните поделения и специализирани териториални звена помогнаха през всички години успешно да се проведе процедурата за избор на Лесовъд на годината, като наградите на спечелилите бяха връчени от Мирослав Найденов,

проф. Иван Станков и проф. Димитър Греков - министри

(На стр. 2)

Хайтовите истини за природата,
гората и хората

На стр. 3

Университетската гора в УОГС - Юндола -
средище на научните изследвания за практиката

На стр. 4

Най-старият парк в България - „Витоша“,
навърши 80 години

На стр. 6

Отчетно-изборно събрание на Съюза на лесовъдите в България

На 3 декември в зала 4 на ЛТУ се състоя отчетно-изборно събрание на СЛБ. В работата му участваха ръководството на Съюза на лесовъдите в България - проф. д-р Иван Палигоров - председател, инж. Борис Господинов, д-р инж. Анна Петракиева, инж. Милко Христов - зам.-председатели, инж. Борислав Божов - секретар, и 48 от 57-те делегати, избрани от регионалните дружества на Съюза.

Форумът бе открит от председателя на СЛБ проф. Палигоров и воден от д-р инж. Петракиева. От името на министъра на земеделието и храните Десислава Танева участниците в събранието бяха поздравени от доц. Георги Костов - заместник-министр. Доц. Костов се спря на редица въпроси, важни за горския отрасъл в момента. Той поискала на Съюза да работи активно, да постигне по-голя-

мо единство, за да се усеща присъствието на професионалната общност на лесовъдите в решаването на ключовите въпроси в горския сектор.

Отчетния доклад за дейността на СЛБ през 2009-2014 г. прочете проф. д-р Иван Палигоров (отчета публикуваме отделно).

Докладът, приет единодушно, бе последван от коментари и въпроси към ръководството на Съюза. Дискусия се проведе и по приемането на промени в Устава на организацията.

Комисията за избор на Управителния съвет обяви имената на 34-ата членовете на съвета.

За председател на СЛБ единодушно бе избран проф. Иван Палигоров.

Първото общо събрание за следващия петгодишен мандат ще бъде проведено през март 2015 година.

Б

(От стр. 1)

на земеделието и храните, на тържествените събрания за откриването на Седмицата на гората съответно в Пловдив, София, Враца, Благоевград и Бургас.

По инициатива на инж. Борис Господинов, с любезната покана на д-р инж. Димитър Вълков - носител на приза "Лесовъд на годината" за 2008 г., през юни 2011 г. се проведе първата национална среща на носителите на приза и на техните подгласници. Срещата бе посветена на Международната година на горите и на навършването на 15 години от първата номинация. Участниците в срещата залесиха "Алея на носителите на приза "Лесовъд на годината" в Клисурския манастир "Св.Св. Кирил и Методий". Направени бяха предложения за ежегодно провеждане на такава среща.

Поради възникнало напрежение в редиците на лесовъдската колегия, на заседания УС обсъди и прие текстове на декларации със становище на ръководството на СЛБ за възстановяването на справедливостта в заплащащето на работещите в системата, както и за защита на професионализма, на лесовъдската етика и морал при провеждането на реформите - като се започне от кадровите промени в ИАГ и РДГ и се стигне до директорите на ДГС и ДЛС. В тази насока особено важна бе работата на представители на СЛБ със синдикатите. Имахме активна позиция по всички постъпили жалби, като в повечето от случаите е намирало подходящото решение. За съжаление често бяхме принудени да отстъпим пред резултати от проверки с факти за грешки или нарушения. По-тежкото обаче е наследството от дълбоки междуличностни конфликти, които се възобновяват през определен период от време и в които трудно може да се вземе страна. В тези случаи е важно да се връщаме към правилата за лесовъдска етика, приети при създаването на СЛБ, развити и утвърдени във вече 105-годишната му история.

Наблюдаваме напрежение в колегията от регионалните дирекции по горите, предизвикано от несъответствието в заплатите на работещите на едни и същи или сходни длъжности в държавните горски предприятия. В особено тежко положение са горските инспектори, чиито заплати и средства за облекло са много по-ниски за отговорностите, които поемат в опазването и контрола на дейностите в горите. С мандат от Управителния съвет на Съюза проведе няколко срещи по тези въпроси с ръководството на Изпълнителната аген-

ция по горите. Бе направена промяна на наредбата, като бяха премахнати таваните за заплатите на длъжностите в държавния сектор, но за съжаление това не реши проблемите. Нещо повече, все поясна е тенденцията в щатното разписование на РДГ да остават незаети бройки поради липса на кандидати за освободените длъжности на преминалите в ДГП специалисти или незаети щатни бройки, за които не се получава бюджет. При тези условия увеличаването на заплатите на заетите от възможното съвместяване на длъжности също не е възможно поради недостатъчен бюджет.

Заслужава си да се обсъжда отново въпросът за промени в Закона за горите и за самостоятелност на горското ведомство. Това би било предпоставка за решаване на много от най-наболелите въпроси, като се започне от заплащането и се стигне до разпределението и аргументирането на функциите на специализираните публични институции в условията на променената нормативна рамка. Надявам се с колективни усилия да формулираме проблемите, както и да аргументираме решенията пред съответните инстанции.

По-голяма прозрачност на дейността на СЛБ, подобряване на информраността и интерактивната връзка с членовете на организацията и с лесовъдската колегия.

Страницата на Съюза в Интернет бе реконструирана, бяха поставени нашите документи, както и документите на СЕЛ, заслугата за което е изцяло на д-р инж. Анна Петракиева. Създаде се възможност потребителите да се запознават с проекти за промени в нормативната база, както и в стратегическите документи за управление на горското стопанство у нас и в Европа, да се поставят директно въпроси и да се получават отговори, както и да се изразяват становища и мнения по въпроси от дейността на колегията. Какви са проблемите тук? Освен новините за дейността на ръководството и УС на Съюза на страницата липсват новини за дейността на регионалните или местните дружества. Страницата служи предимно за информация, което не е маловажно, но не е достатъчно. Тя не се превърна в място за дискусия, за поставяне на въпроси или споделяне на мнения, каквато бе целта.

Продължи работата за пропагандиране на историята и традициите на горското дело у нас. Продължи издаването на вестник "Българска гора". Най-трудните за решаване въпроси са свързани с провеждане на абонаментната кампания и своевременна подготвка, отпечатване и изпращане на всички броеве на вестника до абонатите,

заслугата за което е на главния редактор инж. Богдан Богданов, на колегите от Редакционния съвет и лично на инж. Борис Господинов, както и на секретаря на СЛБ - инж. Борислав Божов. С много усилия вече получаваме повече актуални и дискусионни материали за публикуване, което обаче не е достатъчно. На страниците на вестника трябва да продължи дискусията по най-актуалните въпроси - не само по промените в нормативната уредба, но и по такива въпроси като съхрането на горите, като остойностяване на екологичните и социалните функции и услуги на горите, като управлението на горите у нас. От 2012 г. броевете на вестника се изпращат на всяко абонирано поделение и достигат по-сигурно до читателите. Това изисква повече труд и средства по подготовката и разпространението, но времето наложи тази промяна.

Ръководството на СЛБ окуряжи и адмирира издаването на книги за постиженията на лесовъдската колегия в отделни региони на страната. Заслужава да се отбележат книгите "Гора за хората - България преди и сега" (2011 г.) на инж. Борис Господинов, "История на горите в Чепинско" (2011 г.) на д-р инж. Кирил Цанов, "Лесозащитата в България" (2012 г.) на проф. Георги Цанков и доц. Янчо Найденов, "Въжените системи в горското стопанство" (2013 г.) на проф. Васил Василев, "Горите на Благоевградска област" (2013 г.) на инж. Михаил Михайлов, "Горите в Бургаска област" (2014 г.) на колектив от 43 автори със съставител инж. Митко Митев. Особено ценен принос направи България и СЛБ с инициирането и издаването на книга за историята на Съюза на европейските лесовъди "СЕЛ - 55 години история и дейност" (2013 г.) на д-р инж. Анна Петракиева и Ерве Немоз-Ражо от Франция.

В рамките на предвидено в годишните бюджети на СЛБ със спонсорство бе издаван и разпространяван календар на СЛБ. За съжаление икономическата криза намали възможностите и планираните приходи от членски внос, както и част от приходите от спонсорство. Това наложи ограничения до възможния минимум на разходите, които бяха планирани за помощи и подпомагане на наши колеги, за командировки, за членски внос в СЕЛ, за издържане на офиса.

На свое заседание УС на СЛБ продължи инициативата за Седмицата на гората да се почистят и обновят паметните знаци - чешми, площи и паметници на бележити лесовъди, за което колегията бе информирана. Регионалният съвет на СЛБ в Пазарджик и Дружеството на лесовъдите ветерани във Велинград откриха в двора на ДГС - Ала-

бак, във Велинград паметна плоча за достойния труд на лесовъдите за възстановяване на щетите от ветровалите в Родопите през последните 60 години. РС на СЛБ в Пловдив с председател инж. Никола Каварджиков разви инициативата и заедно с колегите от РДГ - Пловдив, и ДГС - Карлово, през Седмицата на гората 2013 г. откри паметна плоча на Георги Банков, като създател на Apostolovata гора край Карлово. Ежегодно в тържествата за Седмицата на гората пред паметника на лесовъдите, дали живота си за Българската гора, се отдава почит към всички лесовъди, изпълнявали своя служебен и граждански дълг за опазване на горското ни богатство. Поклонения от този характер се провеждат ежегодно пред паметника на Николай Хайтов в София, пред паметната плоча на Васил Попов във Велинград, на Никола Василев в Ловеч, на Йордан Митрев в Кюстендил, пред плочите и паметниците в Благоевградския, Бургаския, Варненския и други региони в страната, пред паметните знаци на стотиците лесовъди, служили на каузата за опазване на Българската гора.

Дейността ни сред младите хора и студентите трябва да се окурява и разширява. Една от възможностите е участието на студенти в Международния студентски практически лагер в Германия. Тези студентски лагери се приемат от почти всички страни като официална практическа част от обучението на студентите по горско стопанство, по време на заседанията на УС или на ОС. При срещи на ръководството през тези години с представители на Съюза в Пазарджик, Велинград, Стара Загора, Ловеч, Варна, Шумен, Русе, Сливен, Велико Търново, Смолян, Бургас бяха потърсени по-ефективни решения за поддържане на по-добра връзка с дружествата по места, за които съществува съвпадането с летните стажове на студентите.

Продължи и особено важната работа на представители на СЛБ с подрастващите, с местните неправителствени организации и гражданите за защита на българската гора. Бяха дадени много интервюта и предоставени материали за публикуване в централни и местни медиа. В много регионални съвети се организират съвместни инициативи с училищата. Действията засега са концентрирани в най-голяма степен около Седмицата на гората, което създава впечатление за цикличност и кампанийност.

Добрите практики за връзки с общество и медиите и непрекъснат обмен на информация би трябвало да се налагат по-широко, като това би повишило прозрачността и би възстановило доверието на обществеността към пат-

Пет години от второто

то през 2013 г. се проведе във Финландия. В годишните срещи и в конгреса на СЕЛ взеха участие между 35 и 68 представители на 14 страни от Европа. От Съюза на лесовъдите в България редовни участници са проф. д-р Иван Палигоров - председател на СЛБ, д-р инж. Анна Петракиева - зам.-председател на СЛБ и помощник-секретар на СЕЛ, и инж. Борис Господинов - зам.-председател на СЛБ и член на Комисията по финансовия одит на СЕЛ. На срещата, която се проведе на 9-12 октомври в Несебър, участваха също и бившите председатели на СЛБ - проф. Никола Колев, инж. Богдан Богданов, д-р инж. Дико Патронов, инж. Милко Христов - зам.-председател на СЛБ, и инж. Борислав Божов - секретар на СЛБ. Срещата бе организирана под патронажа на министъра на земеделието и храните Васил Груев, делегатите и гостите бяха поздравени от доц. д-р Георги Костов - зам.-министр на земеделието и храните, който представи постиженията и проблемите пред българското горско стопанство. Инж. Тони Кръстев - изпълнителен директор на ИАГ, представи успехите и възможностите на ловното стопанство на България. В рамките на срещата бе организиран и научно-практически семинар на тема "Устойчиво управление на гори при различни форми на собственост", по време на който освен нашия опит, представен от д-р инж. Ценко Ценов, инж. Валентин Чамбов и инж. Тихомир Томанов, имаше три презентации за опита на Германия, Франция и Полша.

В изпълнение на дневния ред на срещата се отчетоха всички членове на Президентството. Проведоха се обсъждания и бяха взети решения по най-важните въпроси от дейността на СЕЛ. С особена благодарност бе отбележана добрата организация и провеждането на събитието. В хода на срещата на СЛБ бе гласувано още едно високо доверие. След подготовката и отпечатването на юбилейната книга, отразяваща историята на СЕЛ, посветена на 55 години от неговото създаване, бе взето решение работата по интернет страницата на СЕЛ отново да се гласува като отговорност на СЛБ. Подчертана е необходимостта от по-голяма откритост в работата на Президентството, както и на отделните организации членки, чрез представянето на информация на страницата на СЕЛ. Бе изслушан и приет финансовият доклад, както и докладът на одиторите.

По време на срещата бяха проведени разговори със Зекерия Мере - директор на РДГ - Истанбул, Турция, относно представянето на Съюза на лесовъдите от Турция

столетие на СЛБ

за редовно членство в СЕЛ. Ръководството на СЕЛ подкрепи идеята, като кандидатурата на Турция и нейната десетхилядна организация ще бъде представена евентуално на следващата среща на ръководството през 2015 г. в Полша.

Ръководството на СЛБ използва висотата на международния форум и изказа благодарност, като подари почетни плакети за принос в развитието и утвърждаването на СЛБ по повод 105-ата годишница от основаването на Съюза на неговите бивши председатели проф. Никола Колев, инж. Богдан Богданов, д-р инж. Дико Петров и проф. д.с.н. Димитър Коларов.

Ръководството на СЛБ нямаше да се справи с организацията и провеждането на годишната среща в България без помощта на няколко наши колеги, които получиха почетния знак на СЛБ - инж. Пейчо Върбанов, инж. Митко Митев и инж. Петко Арнаудов, както и специално изработени плакети - инж. Михо Жеков, инж. Мариян Костадинов, инж. Горе Горов, инж. Димо Димов, инж. Пламен Симеонов и проф. д.т.н. Динко Динев.

Друг важен аспект на международната дейност на СЛБ бе участието в годишните семинари на Съюза на лесовъдите от Румъния "Consilva", преди тази организация да напусне СЕЛ, участието на наши представители в турнирите по шахмат и табла, организирани от "Consilva" в Румъния.

Представено бе българо-френското сътрудничество в областта на борбата с ерозията и пороите от началото на миналия век и личното участие на френския лесовъд Феликс Мария Вожли, който поставя началото на организираната дейност в това направление в началото на ХХ век в България. Ерве Немоз-Ражо - регионален директор в Националната горска служба на Франция и зам.-президент на СЕЛ, посети страната ни във връзка със Седмицата на гората 2013 г. по покана на СЛБ и изнесе лекция в ЛТУ на тема "Френският лесовъд на ХХI век", в която представи структурата на горския сектор на Франция и непрекъснатите усилия за възпроизвъдство на екосистемите функции на горите.

По организационното състояние на СЛБ.

Необходимо е особено внимание и задълбочен преглед на работата в дружествата по места, както и на регионалните дружества. Най-тежкият проблем е формалното членство в Съюза и нередовният организационен живот в дружествата. В някои от тях за дълъг период не са провеждани събрания, не са обсъждани професионални или етични въпроси, зад които СЛБ може да заснете като организация. Мно-

го са причините за това състояние - от липса на интерес до страх от уволнение. Трябва да се възстанови практиката да се обсъждат важните за колегията въпроси, на които да се търсят и предлагат решения. По този начин ще се повиши авторитетът на Съюза, ще натежи мнението му и силата му да поставя за решаване най-важните въпроси. Това трябва да стане, като се активизира дейността на дружествата на СЛБ по места, особено на тези, обединяващи работещи в системата колеги, да се потърсят и откроят важните за тези колеги въпроси, на които свързано е да се търсят решения. Като пример в това отношение през годините адмирирам позицията на колегите от Велико Търново, Русе, Стара Загора, Смолян, Пловдив и Пазарджик. Повдигнатите от дружествата въпроси позволяха на ръководството на Съюза да ги постави пред ръководството на МЗХ и ИАГ, като се потърси решение за справедливо и равностойно заплащане на работещите на едни и същи или сходни длъжности в РДГ и държавните горски предприятия или техните териториални поделения, за заплащането и за униформеното облекло на горските инспектори, за издръжката на РДГ. Това са възможностите на СЛБ - да изиска и да поставя на най-високо равнище нерешените проблеми, но не чрез медиите, а директно в контакт с ръководствата на МЗХ и ИАГ.

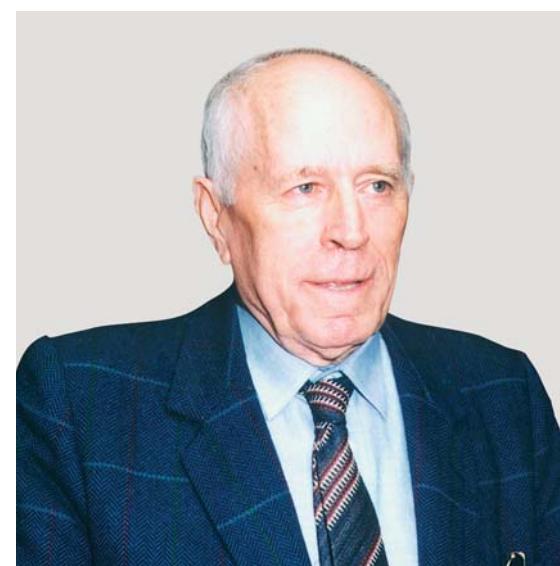
Що се отнася до ръководството на СЛБ - през периода са проведени 5 заседания на Управителния съвет и 4 общи събрания, на които бяха приети решения по най-важните въпроси от дейността на Съюза. Кризисното време и недоброто финансово състояние ограничи възможностите за провеждане на повече заседания на УС, както и изнесени в отделните региони, което беше практика в предишни години.

В заключение бих искал да благодаря на членовете на УС, на зам.-председателите - д-р инж. Анна Петракиева, инж. Борис Господинов, инж. Георги Мангушев и инж. Милко Христов, за приноса, без който дейността на СЛБ нямаше да е толкова богата и успешна! Благодаря на инж. Борислав Божов - секретар на СЛБ, за настойчивостта и за умението да се довежда всяка дейност до край, независимо от трудностите.

Критериите ни, уважаеми колеги, трябва да са високи и изискванията ни да отговарят на желанието и очакванията на обществото за по-добряване на резултатите от дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство на България за бъдещите поколения.

95 години от рожденията на Николай Хайтов

Хайтовите истини за природата, гората и хората

риля, вдъхновява и дарява.

Какво ли не е дала тя на хората! Спинът на нейните благодати, който започва с въздуха и свързва с водата, е всезвестен и безкраен, ... но нека прибавим красата и вълшебството на

пустощ, авантюстите на живота (бел. авт. става въпрос за клека). Ще ти се да застанеш и ти в зеления строй и да извиши: "Напред името на живота!".

По-нататък писателят разказва, че "клекът е символ на Рила, дъбът е безспорно символ на Странджа." Родопа ни покорява с родопския "епос" на нейните широти, а "Странджа ни въздейства с растителния "епос" на дъбовите гори".

В Стара планина има букови гори, които са студени и сенчести, еднообразни като кълчищена черга. Липсва у тях очароването на котленския многоцветен килим. Но пък Балканът е легендарен и с хайдушки слава.

"Очароването на Стара планина е в друго - в прегръдката ѝ с равнината. Позвозете се по пътя от Търново за Габрово през някой пролетен ден и ще почувствате какво е мощна прегръдка, какво е страст и порив. Виждате чак от билото - стремително засилен към Дунава планински ръкав, от ръкава - силни пръсти, които пропълзват надолу, за да се отпуснат върху черноземната гръд на Равнината с ласка и любов..."

"...И все пак ако ме попитат коя планина ми най-харесва, за себе си аз ще кажа: Родопа. Разбира се. Рила е красива, ала това е дива и мъжествена красота, която покорява. Рила е планина за катерачи - завоеватели, Родопа - за поети и съзерцатели. Рила е частница от света, а Родопа - свят! Рила величествен остров, Родопа - велико море!"

А какво да кажем за Пирин? Тая горда прелестителка за разлика от Рила има по-вече женственост и мекота. Има и осанка и чудесен аромат. Нейната прегръдка е сила и вълнуваща, красата ѝ дивна, интригуваща, но липсва ѝ лиричната мекота на родопския пейзаж, неговия домашен уют и топлота."

Из разказа "Гора": "Нейното очарование е очароването на живота. Неведомата ѝ сила е във властното ѝ обаяние на сурова и нежна майка, която ражда, кърми, която дава и ни зак-

природната среда, намалява-не на природните ресурси, проблемите на опустиняването на райони, където горите са били отдавна изсечени или опожарени, за вредните действия на почвената ерозия в наши дни. Прави впечатление, че до каквато и тема да се докосне, той непринуждено я свързва по един изключително сполучлив начин и с ролята на горите в общественото развитие. Представя ни своите впечатления от много райони на света, които според историческите научни доказателства са били "райски кътчета" на земята, но днес са превърнати в пустиня, защото след изчезването на гората умира и животът. Писателят лесовъд и природозащитник е особено чувствител към проблема "урбанизация" и по-точно какво ни дава техническата цивилизация, но и какво тя отнема на съвременния човек.

Силата на писателското маисторство е в ясното и образно слово. Ето как Хайтов обяснява значението на гората: "Казано накратко - гората е и въздух, и почва, и здраве, и материя незаменима, тя е и майка на язовирите...". Когато говори за големите площи "погребани гори от търговците на дървени материали и концесионерите в говор с българските властници, които трупаха печалби на прокуления гръб на гората - мъченица", Хайтов се усеща безсилен, но това трае за миг и той отново намира своята сила и своята надежда: "Както и да е - изсечената гора е вече изсечена. Завлеченната земя е вече завлечена - лека ѝ пръст! Но гибелта на тези гори трябва да се помни! Тя е не само обвинение срещу миналите поколения, тя също така е предупреждение към днешните, че изсичането на дърветата не минава безнаказано".

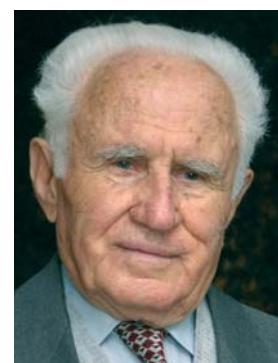
В "Горски разкази" писателят лесовъд Н. Хайтов е вдъхновен художник на българската гора и проникновен познавач на всички проблеми, които тя изправя пред горските работници и специалисти. В тази негова книга се съдържат разкази и есета, които ни потопяват в търъде разнообразното и понякога трудно, но и красivo, и буйно ежедневие на лесовъдите и горските работници. Във всичките общо 26 разказа и есета със средствата на художественото маисторство се пресъздава по най-сполучливия начин както душата на лесовъда, така и душата на гората посредством шепота на дърветата, рева на горските животни и примамливите melodични песни на птиците.

Хайтов ни отвежда към вечните извори на живота, рисува ни първичната хубост на дивата природа и гората, която нарича "зелената вълшебница", рисува ни Родопа неотделима от родопчаница - супров и нежен, земен и романтичен, страшен и благороден.

В

В книгата "Бодливата роза" авторът води своеобразна изповед, един неспокойен монолог за проблемите на днешната цивилизация, които се пораждат от новия начин на живот, проблеми, свързани с влошаване на

Проф. д.с.н. Кирил
БОГДАНОВ

Юбилеи**Инж.
Христо
Въчовски
на 95 години**

Лесовъдската колегия познава инж. Христо Въчовски като изтъкнат специалист и деец на горското стопанство, активно участвал дълги години в управлението на горския отрасъл и допринесъл изключително много за формиране на горската политика в областа на стопанисването и ползването на горите. Цялата трудова дейност на инж. Въчовски е насочена към подобряване на състоянието на горите в България и опазване и съхраняване на нашето зелено богатство.

Като ръководител в централното горско ведомство той има определени заслуги за решаване на най-неотложните въпроси на горския отрасъл в нашата страна - стопанисването и опазването на

горите, горската икономика, международното сътрудничество и производството и потреблението на дървесина. Публикациите и книгите на инж. Христо Въчовски са ценен принос за цялата лесовъдска колегия и имат голямо обществено значение за перспективното развитие на горите у нас.

За заслугите в управлението, стопанисването и обществено-политическата дейност инж. Въчовски е награждан многократно с високи държавни отличия. Носител е на званието "Заслужил лесовъд".

Житейският път на инж. Христо Въчовски е пример за успешно и достойно изпълнен дълг към българската гора и горското дело у нас.

**Инж.
Антон
Терзиевски
на 70 години**

Роден е на 08.10.1944 г. в с. Бързия, област Монтана. Завърши гимназия в София през 1963 г. и ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1974 година.

През 1975 г. започва работа в "Агролеспроект" като проектант по изработване на лесоустроителните проекти на Горските стопанства в гр. Гоце Делчев, Кюстендил, Трън, Върбица, Русе, Ботевград.

От 1981 г. ръководи група по изработване на лесоустроителните проекти на Горските стопанства в Черни Осъм, Котел, Етрополе, Лъки.

От 1986 г. е ръководител на група "Задания за изработване на лесоустроителните проекти и авторски надзори"

и ежегодно предава 15-20 задания и авторски надзори. От 1994 г. е зам.-началник, а от 1999 г. е началник на отдел "Инвентаризация на горския фонд, лесоустройство и ловоустройството", от 2003 г. е зам.-началник, а от 2007 г. - началник на отдел "Лесоустройство проектиране" до пенсионирането си през 2011 година.

Като ръководител на лесоустроителния проектантски отдел е организирал и контролирал изработването на лесоустроителните проекти на държавните и общинските горски стопанства и предаването им на инвеститорите. Под негово ръководство са работили и черпили знания и опит по-голяма част от сегашните специалисти на "Агролеспроект".

Чрез дългодишните проучвания в УОГС - Юндола, е събрано огромно количество информация за състоянието и развитието на иглолистните гори. Първоначално изследванията в Университетската гора в Учебно-опитното горско стопанство са свързани със залагането на постоянни и временни опитни площи по лесовъдство, горска таксация и лесоустройство, лесоползване, лесоохрана и други. Впоследствие се насочват към изучаване на строежа и сортиментната структура на различните видове насаждения, растежа, прираста, запаса, продуктивността на иглолистните видове и техническата зрялост. Поставят се основите за провеждане на системни и задълбочени лесовъдски изследвания за прилагането на съвременни природообразни системи и форми на стопанисване на иглолистните гори, започва експериментиране на различни методи и способи за подпомагане на естествените процеси на възстановяване, формиране на двуетажни и

Съюзен живот**Ветераните обсъждат здравословното състояние на иглолистните култури**

През последните години станахме свидетели на влошаване на здравословното състояние на създадените през втората половина на миналото столетие иглолистни култури и загиването на смърча в горите на Витоша. Софийското дружество на ветераните лесовъди и учени не стои встани от проблема и той бе обсъден на отдалено събрание, състояло се на 27 октомври. В работата му участва доц. Георги Костов - зам.-министър на земеделието и храните. Доклад по темата бе подгответ от проф. д-р Георги Цанков.

Д-р Янчо Найденов - директор на ЛЗС - София, чрез мултимедия запозна присъстващите с повредите в различни райони на страната, в които здравословното състояние в горските биоценози е влошено. Той посочи причините, довели до това състояние, и разказа за мерките, които се прилагат, за да се намали негативното действие на причините за загубите.

Проф. Георги Цанков подчертава, че при създаването на иглолистните култури е допуснато "свалиянето" им в зона, по-ниска от тяхното естествено разпространение в страната. Първоначалните намерения са тези култури да играят ролята на пионерни, след което да се заменят и да бъдат превърнати в насаждения с местни, приспособени към дадените условия, дървесни видове. Тези насаждения обаче останаха без необходимите отгледни грижи и на практика голямата цел не бе постигната. Още проучванията на проф. Борис Стефанов показват, че след 40-50-годишна възраст иглолистните в Софийския район започват да загиват. При масовите залесявания с иглолистни култури за отваряне на дупки в почвата бе използван т. нар. меч на Колесов, който причинява странично притискане и деформиране на кореновата система. Проучвания по този проблем са извършени от

учени от Чехословакия, които през 1985 г. съобщават, че културите с такава деформирана коренова система към 30-годишна съвръст за почват да загиват. Негативно въздействие оказват и насекомите вредители, по-специално короядите, които при увеличаване на числеността си ускоряват процеса на загиване на иглолистните дървесни видове в създадените култури.

В своето експозе зам.-министър Костов запозна присъстващите с "Идея за класификацията на култури от бял и черен бор според нивото на екосистемно съответствие". С помощта на мултимедия бе онагледена новата теория. Започва се с концепцията за т. нар. потенциална естествена растителност, като авторът посочва четири зона на екосистемно съответствие. Прилагането на новата класификация на месторастенията ще позволи в различните зони да се извършват съответни мероприятия за оздравяването на създадените култури.

След трите експозета бе проведена дискусия за бъдещото стопанисване и необходимите грижи за подобряване на здравословното състояние на иглолистните култури, създадени през втората половина на XX в. у нас. Доц. Георги Костов отговори и на въпроси, свързани с актуални проблеми на горския сектор.

Проф. д-р Георги ЦАНКОВ

Наука и практика**Университетската гора в УОГС - Юндола - средище на научните изследвания за практиката**

През 30-те години на миналия век основен тласък за развитието на горското опитно дело оказват обективните потребности на горскостопанската практика да се търсят рационални и прагматични решения за подобряване на технологията на залесяване, методите и практиките на стопанисване и използване на горите. Пред опитното горско дело в България се поставя цел за всестранното изучаване на природните и стопанските условия на нашите гори с оглед въвеждането на подходящи мероприятия за тяхното рационално стопанисване и използване. За поставяне на основите на опитното горско дело особени заслуги имат редица учени-лесовъди и практически дейци, които през различните периоди поставят началото на развитието на основните клонове на лесовъдната наука и горскостопанска практика.

Изпитани са и са внедрени нови методи и технологии за краткосрочно и дългосрочно добиване на смола от белоборови и смърчови дървости, проучени са възможности и е въведена технология за добиване на смърчова кора, предназначена за извлечение на дъбилини екстракти.

Извършени са опитни изследвания за култивиране и интродукция на екзотични видове (лиственица, дугласка ела и др.) за създаване на екологични култури и дендрологични колекции от бял бор, обикновена ела, смърч, бяла мугра и клек за изучаване на наследствените им качества и осигуряване на автентични репродуктивни материали за подобряване на генеративните качества на потомствените линии.

На територията на стопанството са извършени обстойни проучвания върху състоянието и разпространението на горските почви, типологията и класификацията на горските месторастения, механичния състав, водно-физичните, физико-химичните и микробиологичните свойства на горските почви.

За първи път са проведени дългосрочни стационарни наблюдения върху хидрологичната динамика на валежите и водния отток в гората. Създадена е компютъризирана информационна база данни за валежите, водния и търдия отток във водосборни горски басейни с оглед природосъобразното стопанисване на горите във вододайните и водоохранните зони. Проучени са здравословното и санитарното състояние на насажденията, характерът на уврежданятия, методите и средствата за борба срещу различните вредители на дървесните видове.

За развитието и оптимизирането на горскопътната мрежа на стопанството и възможностите за транспортно-технологичното усъвояване на горските комплекси за първи път са извършени комплексни проучвания върху механизацията и технологията на дърводобивния процес и транспорта на дървесина при поточен метод на работа в иглолистните гори. На основата на проучванията е разработен генерален план за развитие на горскопътната мрежа на територията на УОГС - Юндола. Проучени са различни технологични схеми

за изпитание и внедряване на нова горска техника, машини и съоръжения в дърводобива, лесокултурните дейности и разсадниковото производство.

За първи път в нашата страна е проведен технологичен експеримент за авиационно торене в горски водосбори, представителни за иглолистните гори у нас. Разработена е оригинална технология за минерално торене в горите с отчитане на взаимодействието между почвата, минералните торове, състоянието и поведението на основните компоненти на горските екосистеми.

Провеждат се системни научни изследвания за изучаване на биологията и екологията на дивеча. За целта е създадена представителната учебна база за интензивно разъвъждане и използване на дивеча, в която да се проучват аклиматизацията и интродукцията на различни видове дивеч и биологичните и репродуктивните възможности на отдалечените дивечови популации.

В стопанството е създадена екологична мрежа от защищени природни територии и обекти, стационари за интензивен мониторинг на горски екосистеми и системи за наблюдение и опазване на биоразнообразието на флората и фауната и природното наследство в района.

През различните периоди проучванията са провеждани по основни научни и тематични направления и проблеми, свързани с развитието на лесотехническата наука, горското стопанство и горската промишленост.

Проучванията и тематични разработки (проекти и програми) за Университетската гора се съхраняват в научния литературен фонд на Лесотехническия университет.

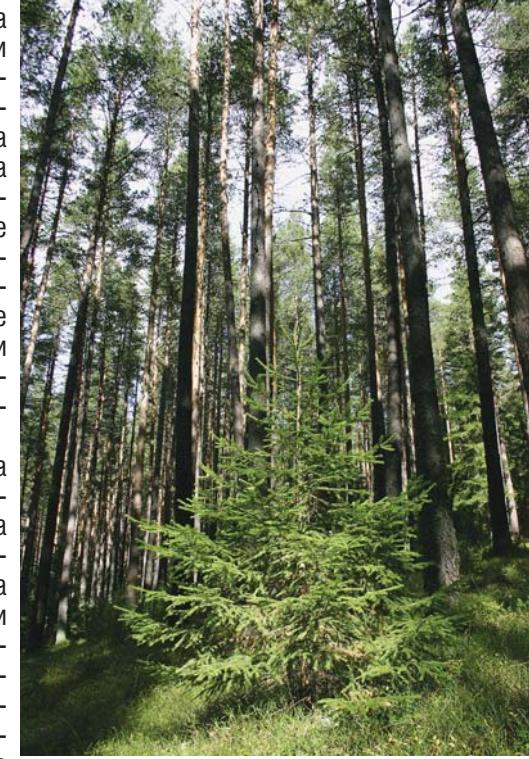
Проф. д-р Никола КОЛЕВ

ХУСКВАРНА поздравява
своите приятели
с Коледните
и Новогодишни празници!

Husqvarna

ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД
София 1797, ж.к. „Младост“ - 2, ул. „Андрей Ляпчев“ №72
тел. 975 30 76; 0888 28 17 11, 0888 28 74 62
www.husqvarna.bg; e-mail: info@husqvarna.bg

Наука

Приноси в изследване на разпространението и разнообразието на горите

Закономерностите в разпространението на горите се изразяват с промени в техния състав и са свързани с климатични условия. В труда на акад. Борис Стефанов "Фитогеографски елементи на България" (1943) са установени различни фитогеографски категории в състава на растителната покривка на страната ни и са класифицирани всички растителни видове, съставящи нашата флора.

Горските екосистеми у нас се формират, растат и се развиват в условията на специфичен хидротермичен режим. Те имат добре изразена вертикална биоклиматична зоналност. За определени диапазони от надморска височина се очертават разположени един над друг лесорастителните пояси на дъбова, буково-иглолистна, смърчово-мурова и клекова растителност. Това е естествено-историческо градиране на горскодървесните видове според тяхната потребност от топлина, въздушно и поч-

вено овлажнение. Основните лесорастителни зони са нископланинска, среднопланинска и високопланинска. Климатът, почвите и горската растителност се променят при различни надморски височини. С повишаване на надморската височина основните компоненти на дендроценозите се определят от ареалите на дъбовете, бук, смърча, елата, белия бор и мурите. От голямо значение за горскостопанската наука и практика е труда "Типове гора в България" на проф. Пенев и кол. (1969). Изтъкнато е, че с изменение на климатичните условия са свързани горскорастителните вертикално-хоризонтални закономерности.

Определени са различните по състав, продуктивност и начини на стопанисване типове гора за всяка една лесорастителна зона, отличаваща се с характерен климат, горски почви и съответни горскорастителни формации. Въз основа на установленото типологично разнообразие на го-

рите у нас е разработена типологична класификация. Тя се използва у нас през 70-те години на миналия век, с което българското лесовъдство се нареди сред първите, възприели екологичния подход в своята дейност.

В публикувана схема за типологична класификация на горите в България (Стефанов, 1977), горските фитоценози са групирани в два основни дяла: в низини със заравнена повърхнина и в планински релеф. В тях са очертани общо тридесет различни горски фитоценози. Поради динамичния характер на горската растителност и настъпили промени в състоянието на горите у нас от 1984 г. са въведени в практиката типовете месторастения като основна класификационна единица.

Големите промени в растежните условия на горскодървесните видове (Захариев и кол., 1979; Бонdev, 1991; Велчев, 1997 и др.), че съвременна растителност на нашата страна е сложна комбинация от потенциални, производни

и вторични съобщества, които са формирани в процеса на продължително антропогенно въздействие върху растителността. Наблюдават се промени в нейното височинно-поясно разпределение и на много места коренната растителност е заменена с горски култури или с производни вторични съобщества.

В разработената нова горскорастителна подялба на територията на България от Павлов (1997) са взети предвид различни варианти на климатично и почвено райониране на страната. Това е направено въз основа на определени зонално-поясни градиенти на растителността, свързани с климата и с почвата при възприета йерархия на следните компоненти: климат, почви, растителност. За планинските масиви от различни климатични области на страната са представени хипотези за разпределението на вертикалните пояси на потенциалната растителност. В планинските територии потенциалната поясна растител-

ност включва различен брой растителни пояси. Растителността, която би се формирала при естествено развитие без антропогенна намеса, при съществуващи климатични и почвени условия на различни надморски височини, се възприема като потенциална растителност. Разработена е инструкция (ИАГ, 2011) за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне на състава на дендроценозите.

Поради голямото разнообразие на климатични елементи и други екологични фактори, определящи растежните условия, процесът на развитие в горите не пропада по едни и същи начини на различните места. В съответствие с това формираните насаждения се характеризират със свои особености, което се отчита при насоките за тяхното стопанисване и ползване. Нараства значението на горите в техния социален и екологичен аспект.

Док. д-р Надежда СТОЯНОВА

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

Работникът или служителят може да задържи работно или униформено облекло при условия, определени от работодателя

Отговор: В началото нека припомним общовалидни положения за работното и униформеното облекло, приети с разпоредбите на чл. 296 от Кодекса на труда (КТ) и чл. 14, ал. 2 от Наредбата за безплатното работно и униформено облекло от 20.01.2011 г. на Министерския съвет. А именно, че право на работно и униформено облекло има всеки работник или служител, изпълняващ работа, за която се предвижда такова облекло. Работодателят осигурява средствата за работното и униформеното облекло и го предоставя безплатно на работника или служителя в готов вид, означен със знак на предприятието. При прекратяване на трудовото правоотношение, ако срокът на годност на облеклото не е изтекъл, то се връща на работодателя или работникът/служителят може да го задържи при условия, определени от работодателя. Работникът/служителят е длъжен да използва и опазва предоставеното му работно и униформено облекло при изпълнение на трудовите си задължения през целия предвиден за износването му период. При повреждане или загубване на облеклото по вина на работника/служителя, той носи имуществена отговорност за остатъчната стойност на изгубеното или повреденото облекло, защото то е имущество на работодателя.

Какво е предвидено в Наредба № 3 от 15.02.2012 г. за определяне на вида, отличителните знаци, условията и реда за получаване, сроковете за износване на униформеното представително и униформеното тленно облекло от служителите на ИАГ, нейните структури, специализираните териториални звена и държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите,

ВЪПРОС: Работих 40 години само в системата на горското стопанство. Когато придобих право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, директорът на стопанството в разговор ми съобщи, че за да се пенсионирам, е необходимо да си подам молба за прекратяване на трудовия ми договор и ще бъда освободен по взаимно съгласие - съгласно чл. 325, ал. 1, т. 1 от КТ. Изпълните искането на директора. При освобождаването от сумата на дължимите трудови възнаграждения и обезщетенния беше удържана стойността на облеклото за срока на доизносване. Има ли основание да ми се удържи тази сума?

издадена от министъра на земеделието и храните (ДВ, бр. 16/2012 г., изм. и доп. бр. 1/2013 г.).

С разпоредбата на чл. 17, ал. 1 от Наредбата е определено, че при прекратяване на трудовото правоотношение по чл. 325, ал. 1, т. 9 и 11, чл. 327, ал. 1, т. 1, 2 и 3, чл. 328, ал. 1, т. 1-4, 6-12 и ал. 2 от КТ или служебното правоотношение по чл. 103, ал. 1, т. 1, 2, 4, 7 и 8, чл. 106, ал. 1, т. 1, 2 и 5 от Закона за държавния служител (ЗДС), униформеното облекло не се връща и не се заплаща стойността му за срока на доизносване. Във всички останали случаи на прекратяване на трудовото или служебното правоотношение служителят задържа униформеното облекло, като заплаща стойността на облеклото за срока на доизносване (чл. 17, ал. 2, изм. ДВ, бр. 1/2013 г.). При прекратяване на трудовото или служебното правоотношение, независимо от основанието, отличителният знак по чл. 7 и 8 се връща на работодателя (чл. 18).

Следователно при прекратяване на трудовото

правоотношение на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 от КТ - по взаимно съгласие на страните, изразено писмено, какъвто е случаят в зададения въпрос, униформеното облекло се задържа от служителя, като се заплаща стойността му за срока на доизносване.

При така приетите разпоредби на чл. 17 от Наредба № 3/2012 г. на министъра на земеделието и храните се допуска очевидно несправедлива разлика за работещите в горското стопанство по трудово правоотношение, от една страна, и по служебно правоотношение, от друга страна. Служителите по служебно правоотношение се освобождават от органа по назначаването при придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 от ЗДС и те не заплащат стойността на облеклото за срока на доизносването му съгласно чл. 17, ал. 1. А за служителите по трудово правоотношение, след отмяната на чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ (ДВ, бр. 7/2012 г.), няма нормативна уредба, която да предвижда при прекратяване на трудовия договор за придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст да не заплащат стойността на облеклото за срока на доизносване. Тази очевидна несправедливост следва да бъде отстранена.

Справка: Чл. 296 от КТ; чл. 14, ал. 2 от Наредбата за безплатното работно и униформено облекло на МС от 20.01.2011 г.; чл. 7, 8, 17 и 18 от Наредба № 3 от 15.02.2012 г. на МЗХ.

Николина НАНОВА
юрист при ФСОГСДП

Природни паркове

Най-старият парк в България - “Витоша”, навърши 80 години

Историята на създаването и управлението на най-стария обявен в България и на Балканския полуостров парк с името на планината, обградила столицата и селищата в полите ѝ - Витоша, станаха достояние на участниците в тържественото събрание и научната конференция на 21-22 октомври.

Това събитие бе предшествано от богата програма, подгответа от Дирекцията на ПП “Витоша” в юбилейната за парка година. Сред мероприятията бяха спортните празници, изкачването на Черни връх, Ден на отворените врати и Ден на анимацията в Детския екостационар “Бели брези”, освежаване на парковата инфраструктура и залесяване, в които участваха стотици хора. В конкурса “Витоша в моите очи” 150 деца представиха творбите си в три категории - “Рисунка”, “Стихотворение или разказ” и “Фотография”. Отличените с първите три места получиха награди. Художници от Китай, Русия, Чехия, Полша, Италия, Сърбия и България рисуваха красива природа на Витоша в района на Детския екостационар

“Бели брези”.

От 10 до 20 октомври премина програмата за чествания по селищата в подножието на Витоша, която обхваща 12 села и софийски квартали и включващо доклад за 80-годишнината на ПП “Витоша”, връчване на грамоти на партньори и заслужили личности, допринесли за развитието на всяко селище, изложби, литературни вечери и представяне на самодейците.

Много труд, професионализъм и сърце вложиха служителите на ДПП “Витоша”, за да може юбилеят да се отбележи достойно.

Да почетат празника заедно със служителите на ПП “Витоша” в залата на Българската академия на науките на 21 и 22 октомври бяха инж. Михаил Михайлов - директор на Националната служба за защита на природата в МОСВ, инж. Георги Тинчев - главен експерт в отдел

“Възобновяване, стопанисване, ползване и защита на горите” в ИАГ, инж. Димитър Стоев - началник-отдел “Зашитени територии” в На-

тор на Лесотехническия университет и председател на Съюза на лесовъдите в България, инж. Борис Господинов - редактор на сп. “Гора”

Югозападното държавно предприятие - Благоевград.

Първото поздравително слово към юбилярите от името на министъра на околната среда и водите поднесе инж. Д. Стоев. Поздравителен адрес от името на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите инж. Тони Кръстев прочете инж. Г. Тинчев. Приветствия прочетоха проф. Х. Цаков, доц. Я. Найденов и Павел Павлов - началник-отряд в Планинската спасителна служба - София.

В изказването си проф. Иван Палигоров подчертава приноса на Съюза на лесовъдите в България за обявяването на парка, защото край изворната идея за създаването на защитените територии в България в началото на 30-те години на XX в. стоят обществени природозащитни организации, които учредяват Съюза за защита на родната природа. Сред тях са Дружество на лесовъдите академии и Дружество на българските лесовъди.

Директорът на ДПП “Витоша” ланд. арх. Снежана Петрова благодари за приветствията и връчи плашки и грамоти, издадени по случай юбилея, на представителите на МОСВ, ИАГ, БАН, ИГ, ЛТУ, СЛБ, ЮЗДП, Регионалните дирекции по горите в София и Кюстендил, РИОСВ в София и Перник, Столична община, списание “Гора”, БТС, ЛЗС - София, и кметствата на Мърчаево, Рударци, Кладница, Боснек, Железница и Бистрица.

След доклада на ланд. арх. Снежана Петрова за историята и дейността на най-стария ни парк, последва двудневната научна конференция, включваща 25 доклада.

В края на тържеството участниците изгледаха три едноминутни филма, които бяха наградени в Конкурса за анимационен филм, обявен от ДПП “Витоша”, и се насладиха на концерта, изнесен от учениците на 144-то СОУ “Народни будители” - София.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан
ДАМИЯНОВ

Председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров получава юбилейна грамота от директора на ПП “Витоша” ланд. арх. Снежана Петрова

ДПП “Беласица” проведе Фестивал на кестена

Дирекцията на Природен парк “Беласица” към Изпълнителната агенция по горите за трета поредна година проведе Фестивал на кестена. Събитието се състоя на 25 октомври в с. Коларово.

Стотици гости се събраха в подножието на планина Беласица. Официалните лица, които присъстваха на събитието, бяха народният представител инж. Димитър Танев, кметът на с. Коларово Атанас Гошев, кметът на Община Петрич инж. Вельо Илиев, заместник-областният управител

на Благоевград Димитър Ка питанов, директорът на РДГ - Благоевград, инж. Георги Янкулов, директорът на ДГС

В приветственото си

слове директорът на ПП “Беласица” Добриел Радев подчертава, че Фестивалът на кестена е един чудесен начин с общи усилия да се популяризират най-младият природен парк в България, районът на Подгорието и Община Петрич. Той изказа благодарности към всички местни хора за съдействието при организирането и провеждането на едно от най-значимите събития в района на планината.

Представителите на селата от Подгорието - Беласица, Коларово, Самуилово, Камена, Яворница, Ключ, Скрът и Габрене, впечатлиха всички присъстващи с чудесните изпълнения на своите самодийни състави и вкусните домашни традиционни ястия. Предлагаха се и вкусни специалитети с кестен - пънчета,

пълнена печена тиква и други изкушения, пригответи от този вкусен плод. Кестените присъстваха и в украсата на всяка шатра, където бяха представени всички тези вкусотии.

Децата имаха възможност да се позабавляват в творческото ателие “Кът Сръчко”. Представителите от селата Рупите и Първомай се погрижиха за доброто настроение на празника. Учениците от Професионалната гимназия по икономика и туризъм “Проф. др Асен Златаров” от Петрич разкриха тайните на местната кухня.

Организаторите на събитието бяха единодушни, че от непозната и непокътната планина Беласица започва да се превръща в предизвикателна и предпочитаща дестинация за много гости и туристи.

Проявата се организира от Дирекцията на Природен парк “Беласица” съвместно с Българска фондация “Биоразнообразие” и Община Петрич.

на Николай Хайтов - лесовъд.

Още по-голямо е литературното и изследователското творчество на Никола Гигов, който има близо 60 книги, част от които са издавани и в чужбина. В новата си книга “Вълчи балади” писателят разказва за детството си и за живота на бежанска фамилия от Западните покрайнини. Представянето ѝ Никола Гигов посвещава на трагичните събития от подписването през 1919 г. на Ньойския милен договор, който оставя 2 млн. българи под чужда власт.

Вълнуващата среща завърши с раздаване на автографи.

Диана ПЕТРОВА

пълнена печена тиква и други изкушения, пригответи от този вкусен плод. Кестените присъстваха и в украсата на всяка шатра, където бяха представени всички тези вкусотии.

Децата имаха възможност да се позабавляват в творческото ателие “Кът Сръчко”. Представителите от селата Рупите и Първомай се погрижиха за доброто настроение на празника. Учениците от Професионалната гимназия по икономика и туризъм “Проф. др Асен Златаров” от Петрич разкриха тайните на местната кухня.

Организаторите на събитието бяха единодушни, че

Споменът за Хайтов е жив

семейство, Варна - градът, в който е Професионалната гимназия по горско стопанство и дървообработване, от 2004 г. носеща името “Николай Хайтов”, всяка година обявява носители на учредената награда на името на писателя, Тополовград, от който той е избран за народен представител, и София - в читалището, на което 10 години е председател на Настоятелството и в знак на уважение към творчеството и родолюбието на твореца през 2002 г. започва да носи неговото име. Навсякъде, търдят писателите, са живи обичта и споменът за автора на “Дивите разкази” и витае непримирият му дух на

борец срещу неправдата.

Елена Хайтова - първородната дъщеря на писателя, автор на 12 книги и носител на много литературни награди, представи новата си творба - “Крилете на дивия

лес”, трета от поредицата за баща си. Разказвайки спомени за детството си, преминало в обич и сред неповторимата родопска природа, и за неспирния “полет” на писателя и борбата в литературата и обществения живот, Елена Хайтова винаги изтъква благородната професия

сателското семейство посети пътуванията из страната, като по покани на културната общественост обиколи редица населени места

- Пловдив, Смолян, Девин, Асеновград, Ярово, Русе, Ямбол, Пещера, Велинград. Както и Хвойна, където е започнала професионалната кариера на родопчанина Хайтов като лесовъд и където той създава първото си